

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาล

Factors Related to the Readiness for Nursing Practice of Nursing Students

ธัญญาสิริ ธัญยสวัสดิ์¹ เยาวลักษณ์ โปธิดารา²
ลลิตา ปักเขมาขัง² ญัตติดา วุฒิสาสตร์กุล¹ นพารินทร์ นวลไธสง¹
Thanyasiri Thanyasawad¹ Yoawaluk Phothidara²
Lalida Pukemayung² Yatida Wuttisartkul¹ Naparin Nualthaisong¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความเครียด และความพึงพอใจ กับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชธานีอุบลราชธานี และวิทยาเขตอุดรธานีจำนวน 155 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 6 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป การรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความเครียด ความพึงพอใจ และความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามทุกส่วนเท่ากับ 1.00 ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค เท่ากับ 0.90, 0.95, 0.90, 0.85 และ 0.92 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า การรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความพึงพอใจ และความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับมาก การรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความพึงพอใจ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .000$) ความเครียดมี

¹ อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี Instructor, Faculty of Nursing, Ratchathani University, Udonthani Campus

Corresponding author, Thanyasiri Thanyasawad, Email: thanyasiri@rtu.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี อุบลราชธานี Assistant Professor, Faculty of Nursing, Ratchathani University, Ubon Ratchathani

ความสัมพันธ์ทางลบกับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .008$) ผลการศึกษาครั้งนี้สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาพยาบาลส่งเสริมนักศึกษาให้มีการรับรู้ความสามารถของตนเองให้มากขึ้น ทั้งในการจัดการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์ภาคปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะพิสัยให้นักศึกษาทุกคนมั่นใจในการปฏิบัติได้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น

คำสำคัญ การรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความเครียด ความพึงพอใจ การเตรียมความพร้อม

Abstract

This study aimed to investigate the relationship between the student's perception of self-efficacy, professional attitude, stress, satisfaction, and readiness in nursing practice. The 155 sophomore (second year) nursing students, Ubon Ratchathani and Udon Thani campuses of Ratchathani University, were recruited. The research questionnaire comprised six parts; general information, student's perception of self-efficacy, professional attitude, stress, self-satisfaction, and the readiness of students in nursing practice. The content validity of all parts of questionnaire was 1.00 and the alpha cronbach's coefficients were 0.90, 0.95, 0.90, 0.85 and 0.92, respectively. Data was analyzed by descriptive statistics—frequency, percentage, mean, and standard deviation—and Pearson product moment correlation. The findings revealed that the student's perception of self-efficacy, professional attitude, satisfaction, and readiness of students in nursing practice were in a high level. The student's perception of self-efficacy, professional attitude, and satisfaction showed significantly positive association with the readiness of students in nursing practice ($p = .000$), whereas student's stress represented significantly negative correlation ($p = .008$). The findings of this study suggest that nursing institutions should encourage the students to have more self-awareness of their own abilities through teaching and learning and clinical experience to enhance professional competence, especially skills, and increase confident in their own practice.

Keywords perception of self-efficacy, professional attitudes, stress, satisfaction, readiness in nursing practice

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลพื้นฐาน นอกจากการเรียนภาคทฤษฎีแล้ว นักศึกษายังต้องเรียนวิชาปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการ (Laboratory) เพื่อฝึกทักษะการพยาบาลให้ถูกต้องตามหลักการ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยและไม่เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ต่อผู้รับบริการในระหว่างที่ฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงบนหอผู้ป่วย การฝึกปฏิบัติการเป็นสิ่งสำคัญเพราะเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุนนักศึกษาให้มีความคิดอิสระ ส่งเสริมนักศึกษาให้มีทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ (ศุภรัตน์ แจ่มแจ้ง, วิรดา อรรถเมธากุล, และดวงแข พิทักษ์สิน, 2561) โดยเฉพาะนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ซึ่งต้องนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ซึ่งเป็นการฝึกให้การดูแลขั้นพื้นฐานอย่างเป็นองค์รวมแก่บุคคล และครอบครัวได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพโดยการใช้กระบวนการพยาบาล การที่นักศึกษาจะประสบความสำเร็จในการศึกษาวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานได้นั้น นักศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญเนื่องจากเป็นผู้ที่ต้องฝึกภาคปฏิบัติด้วยตนเอง และการฝึกปฏิบัติการพยาบาลเป็นกิจกรรมที่ต้องกระทำกับมนุษย์ นักศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความพร้อมด้านต่าง ๆ ก่อนการฝึกปฏิบัติจริง อาทิ ความพร้อมด้านความรู้ การทำงานเป็นทีม การศึกษาด้วยตนเอง และด้านเจตคติต่อการปฏิบัติ เหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเอื้ออำนวยให้การฝึกปฏิบัติบรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชาได้

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทักษะการปฏิบัติพยาบาลมีหลายปัจจัย ได้แก่ ความชำนาญในการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์ ความพร้อมในห้องปฏิบัติการพยาบาล การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ (สุชาดา อินทรกำแหง ฌ ราชสีมา และพีระ เรืองฤทธิ์, 2559) การรับรู้ความสามารถตนเอง (จรรยารัตน์ รอดเนียม, สกุนตลา แซ่เตียว, และวรวรรณ จันทร์เมือง, 2557) ผู้วิจัยได้เลือกการรับรู้ความสามารถตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ มาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะของพยาบาลที่สามารถพัฒนาได้ด้วยประสบการณ์ที่เจาะจงและเหมาะสม (ศุภรัตน์ แจ่มแจ้ง และคณะ, 2561) ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษามีการรับรู้และเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคทดลอง (สาธิต-สาธิตย่อนกลับ) และเชื่อว่าการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลองก่อนลงมือปฏิบัติในสถานจริงจะช่วยให้ศึกษามั่นใจมากขึ้น ช่วยให้ผู้สามารถปรับตัวให้เข้ากับกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้นักศึกษาเกิดการรับรู้ความสามารถของตนเองและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล

ดังนั้นก่อนการขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลบนหอผู้ป่วยของนักศึกษา ควรจัดให้นักศึกษามีโอกาสทบทวนความรู้และทักษะปฏิบัติการพยาบาล เพื่อให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจและมีความพร้อมในการขึ้นฝึกปฏิบัติงาน จากการทบทวนงานวิจัย พบว่า สถานการณ์จำลองจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ในการแสดงออกภายใต้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่ไม่อาจศึกษาได้โดยตรงจากสถานการณ์จริงในการดูแลผู้ป่วย (ศุภรัตน์ แจ่มแจ้ง และคณะ, 2560) ดังนั้นการสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้ฝึกคิด

วิเคราะห์ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของผู้เรียนเป็นหลักจึงจำเป็นสำหรับการเตรียมความพร้อมนักศึกษากลุ่มนี้

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติหลักการและเทคนิคการพยาบาล ให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งผลการประเมินที่ผ่านมา พบว่า ในวันแรกของการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย นักศึกษาจะตื่นเต้นกับสภาพแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคย กลัวอาจารย์ กลัวการพบผู้ป่วยที่มีอาการในลักษณะต่าง ๆ กลัวทำให้ผู้ป่วยเจ็บ และกลัวผู้ป่วยไม่ยอมให้ดูแล เนื่องจากเคย ฝึกปฏิบัติในห้องสาธิตทางการพยาบาล เท่านั้น ทำให้เกิดความไม่มั่นใจในความสามารถของตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความเครียด ความพึงพอใจ กับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนและการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาคปฏิบัติ อันจะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความมั่นใจในการดูแลผู้ใช้บริการ ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และช่วยให้ผู้ใช้บริการปลอดภัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับการรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความเครียด ความพึงพอใจ และความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ก่อนฝึกปฏิบัติวิชาปฏิบัติหลักการและเทคนิคการพยาบาล
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความเครียด และความพึงพอใจ กับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ก่อนฝึกปฏิบัติวิชาปฏิบัติ หลักการและเทคนิคการพยาบาล

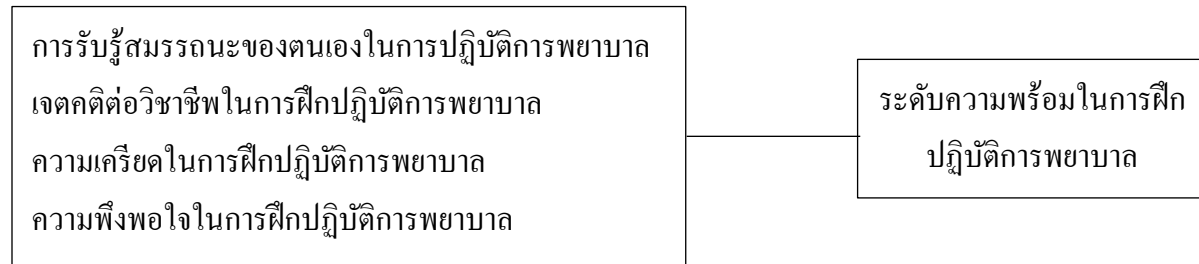
สมมติฐานการวิจัย

การรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความเครียด และความพึงพอใจ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่จะฝึกปฏิบัติวิชาปฏิบัติหลักการและเทคนิคการพยาบาล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดการรับรู้สมรรถนะของตนเองของ Bandura (1986) และแนวคิดการเตรียมความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในห้องปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีแบบแผนของ Jeffries and

Rogers (2007) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกำหนดสถานการณ์เสมือนจริงให้นักศึกษาปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการ เป็นการแนะนำก่อนปฏิบัติ (Pre- Brief) 2) ขั้นการปฏิบัติตามสถานการณ์ (Simulation clinical experience; SCE) และ 3) ขั้นสรุปและประเมินการเรียนรู้ (Debrief) ซึ่งจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติ ความเครียด ความพึงพอใจ และผลลัพธ์การเตรียมความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย (รูปที่ 1)

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ (Descriptive correlational study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชธานีอุบลราชธานี และวิทยาเขตอุดรธานี
กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ทั้งหมด จำนวน 155 คน ที่ฝึกปฏิบัติวิชาปฏิบัติ หลักการ และเทคนิคการพยาบาล

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับ เพศ และความชอบวิชาชีพ
2. การรับรู้สมรรถนะของตนเอง ในการปฏิบัติการพยาบาล ประยุกต์จากแบบสอบถามของศุภรัตน์ แจ่มแจ้งและคณะ (2560) ประกอบด้วยข้อความ 20 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตรวัดประมาณค่าแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) 5 ระดับ คะแนน 1-5 ดังนี้ คะแนน 5 หมายถึง ระดับการรับรู้มากที่สุด คะแนน 4 หมายถึง ระดับการรับรู้มาก คะแนน 3 หมายถึง ระดับการรับรู้ปานกลาง คะแนน 2 หมายถึง ระดับการรับรู้น้อย และคะแนน 1 หมายถึง ระดับการรับรู้ที่น้อยที่สุด
3. เจตคติต่อวิชาชีพในการปฏิบัติการพยาบาล ประยุกต์จากแบบสอบถามของพิสมัย เสรีขจรกิจเจริญ และบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2561) ประกอบด้วยข้อความจำนวน 23 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตรวัด

ประมาณค่าแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) 5 ระดับ คะแนน 1-5 ดังนี้ คะแนน 5 หมายถึง มากที่สุด คะแนน 4 หมายถึง มาก คะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง คะแนน 2 หมายถึง น้อย คะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

4. ความพึงพอใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ประยุกต์จากแบบสอบถามของพิสมัย เสรีขจรกิจเจริญ และบุญธรรมกิจ ปรีดาบริสุทธิ์ (2561) มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตรวัดประมาณค่าแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) 5 ระดับ คะแนน 1-5 ดังนี้ คะแนน 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด คะแนน 4 หมายถึง พึงพอใจมาก คะแนน 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง คะแนน 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย และคะแนน 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

5. ความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ประยุกต์จากแบบสอบถามของศิริจิตร จันทร และชัยลักษณ์ บรรลิจิตกุล (2555) มีข้อคำถามจำนวน 19 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตรวัดประมาณค่าแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) 5 ระดับ คะแนน 1-5 คือ คะแนน 5 หมายถึง มีความพร้อมมากที่สุด คะแนน 4 หมายถึง มีความพร้อมมาก คะแนน 3 หมายถึง มีความพร้อมปานกลาง คะแนน 2 หมายถึง มีความพร้อมน้อย คะแนน 1 หมายถึง มีความพร้อมน้อยที่สุด

การแปลผลคะแนนแบบสอบถามส่วนที่ 2-5 แบ่งเป็น 5 ระดับตามเกณฑ์การแปลความหมายของบุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง อยู่ในน้อยที่สุด

6. ความเครียดในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ใช้แบบประเมินความเครียดสวนปรง (Suanprung Stress test-20: SPST-20) มีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตรวัดประมาณค่าแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) 5 ระดับ คะแนน 1-5 ดังนี้ 1 หมายถึง ไม่รู้สึกเครียด 2 หมายถึง รู้สึกเครียดเล็กน้อย 3 หมายถึง รู้สึกเครียดปานกลาง 4 หมายถึง รู้สึกเครียดมาก และ 5 หมายถึง รู้สึกเครียดมากที่สุด การแปลผลจากคะแนนรวม โดยคะแนน 0-23 หมายถึง มีระดับความเครียดน้อย คะแนน 24-41 หมายถึง มีระดับความเครียดปานกลาง คะแนน 42-61 หมายถึง มีระดับความเครียดสูง และคะแนน 62 ขึ้นไป หมายถึง มีระดับความเครียดรุนแรง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content valid Index: CVI) ของแบบสอบถามส่วนของการรับรู้สมรรถนะด้วยตนเองในการปฏิบัติการพยาบาล เจตคติต่อวิชาชีพในการปฏิบัติการพยาบาล ความพึงพอใจในการปฏิบัติการพยาบาล และความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พบค่าความตรงตามเนื้อหา (Content validity index: CVI) ทุกส่วนเท่ากับ 1.0 และนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30คน ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha

coefficient) เท่ากับ 0.90, 0.95, 0.85 และ 0.92 ตามลำดับ ส่วนแบบสอบถามความเครียดในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล เท่ากับ 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ภายหลังได้รับอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียด และขั้นตอนของการวิจัยให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ทราบ จากนั้นจึงแจกแบบสอบถามกับนักศึกษา จำนวน 155 คน ก่อนขึ้นปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยในช่วงเดือนมีนาคม 2565 โดยให้นักศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองตามวันเวลาที่นักศึกษาสะดวก เมื่อเรียบร้อยแล้วให้ส่งแบบสอบถามกับอาจารย์ผู้ช่วยนักวิจัย มหาวิทยาลัยราชธานี อุบลราชธานีทางไปรษณีย์ อาจารย์ผู้ช่วยนักวิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนส่งกลับคืนให้กับผู้วิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลระดับการรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความเครียด ความพึงพอใจ และความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความเครียด และความพึงพอใจ กับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษา โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) เนื่องจากการกระจายของข้อมูลเป็น โค้งปกติ

การพิทักษ์สิทธิ์และจริยธรรมการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี เลขที่ IRB RTU UD 03-09-2564 วันหมดอายุ วันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2565 พิทักษ์สิทธิ์ผู้เข้าร่วมวิจัยโดยอธิบายวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย และประโยชน์ของการศึกษาวิจัย กลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิเสธ หรือถอนตัวออกจากการวิจัยเมื่อใดก็ได้โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ และลงนามเป็นลายลักษณ์อักษรเมื่อสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย ข้อมูลจะถูกเก็บเป็นความลับ ไม่เปิดเผยและไม่มีการระบุหรือพาดพิงถึงตัวบุคคล ซึ่งการนำเสนอและการเผยแพร่ผลการวิจัยจะดำเนินการในภาพรวม

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาพยาบาล

กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 จำนวน 155 คน เป็นเพศหญิง 146 คน คิดเป็นร้อยละ 94.20 ส่วนใหญ่ชอบวิชาชีพพยาบาลมาก ร้อยละ 76.8 รองลงมา คือ ชอบวิชาชีพพยาบาลน้อย ร้อยละ 11.6

ระดับการรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความพึงพอใจ และความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษา

พบว่า การรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความพึงพอใจ และความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นระดับความเครียดในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (ตารางที่1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความเครียด ความพึงพอใจ และความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษา (n=155)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
การรับรู้สมรรถนะของตนเอง	4.16	0.69	มาก
เจตคติต่อวิชาชีพในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	4.41	0.60	มาก
ความพึงพอใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	4.28	0.71	มาก
ความเครียด ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	2.47	1.20	น้อย
ความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	4.35	0.67	มาก

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความเครียด และความพึงพอใจ กับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษา

พบว่า การรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ และความพึงพอใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .646, p = .000$; $r = .711, p = .000$ และ $r = .682, p = .000$ ตามลำดับ) ความเครียดมี ความสัมพันธ์ทางลบระดับต่ำกับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.227, p = .008$) (ตารางที่2)

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของการรับรู้สมรรถนะของตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพ ความเครียด และความพึงพอใจ กับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษา (n=155)

ปัจจัย	ความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล			
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	r	p-value
การรับรู้สมรรถนะของตนเอง	4.16	0.69	.646	.000
เจตคติต่อวิชาชีพในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	4.41	0.60	.711	.000
ความพึงพอใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	4.28	0.71	.682	.000
ความเครียด ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	2.47	1.20	-.227	.008

r = Pearson product moment correlation coefficient

การอภิปรายผล

นักศึกษาพยาบาลมีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของกล้าเผชิญ ไชคบำรุง และปาริชาติ วงศ์ก้อม (2564) และการศึกษาของศุภรัตน์ แจ่มแจ้งและคณะ (2561) ซึ่งอภิปรายได้ว่า ทางมหาวิทยาลัยราชธานีได้เตรียมความพร้อมนักศึกษา ก่อนฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย โดยมีการวางแผนและเตรียมการสอนจากสถานการณ์เสมือนจริง มีการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลภาคปฏิบัติที่ชัดเจน การจัดการเรียนการสอนดังกล่าวเป็นการเตรียมนักศึกษา ก่อนเผชิญกับสถานการณ์จริงขณะฝึกปฏิบัติ อาจส่งผลให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจในตนเอง รับรู้ว่าตนเองสามารถปฏิบัติได้ ทำให้มีความพร้อมเมื่อฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย

เจตคติต่อวิชาชีพในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา (ชนพล บรรดาศักดิ์, กนกอร ชาวเวียง, กนกพร เทียนคำศรี, สุนทรี ลัทธิสงคราม, และนฤมล จันทระเกษม, 2562; สุภามณ จันทร์สกุล, 2561; อนัญญา คูอาริยะกุล, วราภรณ์ ยศทวี, นัยนา อินธิโชติ, วิภาวรรณ นวลทอง, และวิระยูทธ อินพะเนา, 2555) ซึ่งเจตคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาเป็นผลมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติที่มีการสอดแทรกด้านจริยธรรมคุณธรรมให้กับนักศึกษา ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดความรู้สึที่ดี และส่งผลให้เกิดเจตคติต่อวิชาชีพที่ดี ทั้งนี้ต้องมีความพร้อมด้านความรู้ที่ได้รับ เพื่อให้ศึกษามีความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยและช่วยลดความวิตกกังวลขณะฝึกภาคปฏิบัติ นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความชอบวิชาชีพในระดับมาก-มากที่สุด (86.51%) ซึ่งช่วยส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างเจตคติต่อวิชาชีพที่ดีอีกทางหนึ่ง

ความเครียดในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล พบว่า อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศุภรัตน์ แจ่มแจ้ง และคณะ (2561) และฐมาพร เชื้อชาชาญ และอภิรดี พาผล (2564) สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือทางการเงิน ไม่มีความขัดแย้งกันในเรื่องเงินในบ้าน หรือปัญหาในครอบครัว ไม่มีการแข่งขันในการเรียน หรือมีการเปรียบเทียบกันในห้องเรียน ได้รับการช่วยเหลือร่วมกันระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียน และสามารถขอคำปรึกษาการเรียนกับอาจารย์ประจำชั้นเรียนและอาจารย์ที่ปรึกษาได้ตลอด รวมทั้งปรึกษาด้านสุขภาพในระหว่างการเรียนและการฝึกภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการพยาบาล ได้รับกำลังใจจากอาจารย์ผู้สอนโดยมอบรางวัลให้กับนักศึกษาที่มีความสามารถในการสาธิตกิจกรรมต่าง ๆ และได้รับคำชมเชยจากเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียน ทำให้มีกำลังใจและความมั่นใจมากขึ้น ได้รับรู้ประสบการณ์จากรุ่นพี่รุ่นน้องบนหอผู้ป่วย และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในระหว่างการฝึกบนหอผู้ป่วย ทำให้นักศึกษาลดความกังวลและลดความวิตกกังวล

ความพึงพอใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศุภรัตน์ แจ่มแจ้ง และคณะ (2561) และนพนันท์ จำปาเทศ, วิญญูทัตญญ บัญพัน, และพรศิริ พันธสี (2558) สามารถอธิบายได้ว่า อาจารย์ผู้สอนการฝึกทักษะปฏิบัติการพยาบาลเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความรู้หลากหลาย และมีความ

ชำนาญในแต่ละทักษะ และอาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่มในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษา เอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับนักศึกษา ให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษามีข้อซักถาม หรือข้อสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรม ขณะทำการสาธิต เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้เมื่อนักศึกษาปฏิบัติจริง อีกทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบอุปกรณ์ในการฝึกและร่วมแสดงความคิดเห็น ทำให้นักศึกษารับรู้ถึงความใส่ใจของอาจารย์ เกิดความรู้สึกพึงพอใจในการเรียน

ความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงาน พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศิริจิตร จันทร และรัชฎ์กษณ์ บรรลิจิตกุล (2561) อธิบายได้ว่า การเตรียมความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง ทำให้การรับรู้ความสามารถตนเองสูงขึ้น ซึ่งการรับรู้ความสามารถตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางความคิดและเป็นตัวเชื่อมระหว่างความรู้และการกระทำ มีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์กลางทางจิตใจ ก่อให้เกิดความรู้สึกมั่นใจ คลายความกังวล ช่วยให้นักศึกษาประยุกต์ทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้ จึงส่งผลให้สามารถปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จริงได้อย่างถูกต้อง

ผลการวิจัย พบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการรับรู้สมรรถนะของตนเอง ($p=.000$) เจตคติต่อวิชาชีพในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ($p=.000$) ความเครียดในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ($p=.002$) และความพึงพอใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ($p=.000$) กับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

การรับรู้สมรรถนะของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล สอดคล้องกับการศึกษาของชลธิชา ชลสวัสดิ์, สวลี ทองวิเชียร, และกรองแก้ว มีนวล (2564) และไพรินทร์ สุคนธ์ตระกูล, ปรานี ป่องเรือ, และทัตทรวง ปุญญทลิ่งค์ (2562) และสอดคล้องตามแนวคิดในทฤษฎีการรับรู้สมรรถนะตนเองของ Bandura (1986) ว่าการรับรู้สมรรถนะหรือความสามารถของตนเอง (Perceived self-efficacy) จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมลงมือปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ หากบุคคล มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองสูงจะส่งผลให้มีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมได้ดี รวมถึงมีความพยายามในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องด้วย

เจตคติต่อวิชาชีพต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล สอดคล้องกับการศึกษาของศุภรัตน์ แจ่มแจ้ง และคณะ (2561) สามารถอธิบายได้ว่า อาจารย์ผู้สอนทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้ให้ความสำคัญในการสร้างเจตคติต่อวิชาชีพทางบวกต่อการดูแลผู้ป่วย ด้วยการปลูกฝังเจตคติต่อวิชาชีพทางบวกที่เน้นผู้ป่วยปลอดภัย การใช้แบบอย่างจากพยาบาลต้นแบบเพื่อเป็นแบบอย่างในการส่งเสริมเจตคติต่อวิชาชีพทางบวกของนักศึกษาต่อความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อนจากสาเหตุที่สามารถป้องกันได้ และไม่เกิดเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ระหว่างทำการฝึกทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ ประกอบกับการได้รับการเอาใจใส่จากอาจารย์ผู้สอนมี

ความสำคัญความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาลและการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ทำให้นักศึกษามีกำลังใจและความมั่นใจมากขึ้น

ความเครียดมีความสัมพันธ์ทางลบกับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของฐมาพร เชี่ยวชาญ และอภิฤดี พาผล (2564) อธิบายได้ว่า ความเครียดในระดับต่ำและความเครียดในระยะเวลาไม่นานจนเกินไป เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างกระตือรือร้น ได้ฝึกแก้ไขปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ อดวัยต่าง ๆ ในร่างกายได้มีโอกาสที่จะรับภาวะเครียดที่เกิดขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในทักษะความสามารถของตน มีความเชื่อมั่น และภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้น โดยอาจารย์ผู้สอนจะทำการอธิบายก่อนเข้าฝึกปฏิบัติทุกครั้ง การได้รับคำอธิบายก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการทุกครั้ง รวมทั้งความสามารถสารถย้อนกลับการปฏิบัติแต่ละทักษะได้อย่างมั่นใจ ทำให้เกิดความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลเพิ่มมากขึ้น จะเห็นว่าหากนักศึกษาสามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างถูกต้องในครั้งแรกจะรู้สึกภูมิใจในตนเอง รวมทั้งการได้รับความรู้ ทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลอย่างเต็มที่ในห้องปฏิบัติการย่อมทำให้นักศึกษามีความพร้อมและช่วยลดความวิตกกังวลจากการฝึกภาคปฏิบัติได้จริง

ความพึงพอใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในระดับสูง สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภรัตน์ แจ่มแจ้ง และคณะ (2561) สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาได้รับการทบทวนทักษะทั้งก่อนเข้าห้องปฏิบัติการและระหว่างดำเนินการฝึกปฏิบัติ ซึ่งได้รับการเอาใจใส่จากอาจารย์ผู้สอนร่วมวางแผนและออกแบบกับนักศึกษาเป็นอย่างดี ตั้งแต่การแจกคู่มือการเรียนและเอกสารที่เกี่ยวข้องในการฝึกปฏิบัติงานให้นักศึกษาก่อนล่วงหน้าและปฐมนิเทศรายวิชาแก่นักศึกษาก่อนการฝึกปฏิบัติโดยชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักศึกษาต้องปฏิบัติ แหล่งฝึก วิธีการวัดและประเมินผล และการนำประสบการณ์ที่ดีให้นักศึกษาฟังเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน มีเจตคติต่อวิชาชีพที่ดีในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ศูนย์กลาง และส่งเสริมให้นักศึกษา คิดเป็น ทำเป็นพัฒนาความรู้และทักษะทางการพยาบาลตลอดจนมีเจตคติต่อวิชาชีพที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาในการเตรียมความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำผลการวิจัยไปพัฒนาเป็น โปรแกรมเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาพยาบาลก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับบริการที่ปลอดภัย
2. ควรทำวิจัยต่อเนื่อง เพื่อติดตามผลสัมฤทธิ์ในการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาที่ได้รับการเตรียมความพร้อมในการฝึกภาคปฏิบัติภายหลังการฝึกภาคปฏิบัติเสร็จสิ้น

เอกสารอ้างอิง

- กล้าเผชิญ โขคบารุง, และปาริชาติ วงศ์ก้อม. (2564). การรับรู้สมรรถนะตนเองทางการพยาบาลในการฝึกปฏิบัติวิชาการพยาบาลสุขภาพผู้ใหญ่ 1 หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ*, 44(2), 72-85.
- จรรยารัตน์ รอดเนียม, สกุนตลา แซ่เตียว, และวรวรรณ จันทร์เมือง.,(2557). การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค และการรับรู้ความสามารถของตนเอง กับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพและภาวะสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 33(3), 88-97.
- ชลธิชา ชลสวัสดิ์, สุดี ทองวิเชียร, และกรองแก้ว มีนวล. (2564). สมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะพิสัยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง. *วารสารพยาบาล*, 70(4), 11-19.
- ฐมาพร เชี่ยวชาญ, และอภิรดี พาผล. (2564). ความเครียดในการขึ้นฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 15 (1), 21-28.
- ชนพล บรรดาศักดิ์, กนกอร ชาวเวียง, กนกพร เทียนคำศรี, สุนทรี ลัทธิสงคราม, และนฤมล จันทร์เกษม. (2562). เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพระพุทธบาท. *วารสารการพยาบาลและสุขภาพ*, 13(4), 36-47.
- นพรัฐ จำปาเทศ, วิญญูทัตญญ บัญทัน, และพรศิริ พันธสี. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านนักศึกษาและด้านการจัดการเรียนการสอนกับความสุขในการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติการการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. *วารสาร มฉก. วิชาการ*, 19(37), 1-13.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิสมัย เสรีจรกิจเจริญ, และบุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ์. (2561). การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพการสาธารณสุขของนิสิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา*, 13(1), 35-44.
- ไพรินทร์ สุคนธ์ตระกูล, ปราณี ป້องเรือ, และทัตทรวง ปุญญทลั้งค์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ของนักศึกษาพยาบาลในความพร้อมของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความพร้อมในการทำงานเป็นกลุ่ม และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาการพยาบาลมารดา-ทารกและการผดุงครรภ์. *รามาชิปตีวารสาร*, 25(2), 190-207.
- ศิริจิตร จันทร์, และชญลักษณ์ บรรลิจิตกุล. (2555). ความพร้อมในการฝึกปฏิบัติในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย. *วารสารพยาบาลสภากาชาดไทย*, 5(1), 32-45.

- ศุภามณ จันทร์สกุล. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจ กับ ความตั้งใจในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย. *วารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม*, 19 (37), 119-134.
- ศุภรัตน์ แจ่มแจ่ม, วิรดา อรรถเมธากุล, และดวงแข พิทักษ์สิน. (2561). ผลของการเตรียมความพร้อมในการ ปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราชนบุรี. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 20 (3), 147-163.
- ศุภรัตน์ แจ่มแจ่ม, วิภากรณ์ ยมดิษฐ์, บำเพ็ญ พงศ์เพชรดิถ, ดวงแข พิทักษ์สิน, ปิยะนาฏ ช่างเสียง, และอังคณา หมอนทอง. (2560). ผลการเตรียมความพร้อมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้สถานการณ์จำลอง เสมือนจริงต่อการรับรู้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย. *วารสารพยาบาลกระทรวง สาธารณสุข*, 27 (เล่มพิเศษ ธ.ค. 60), 46-58.
- สุชาดา อินทรกำแหง ณ ราชสีมา, และพิระ เรืองฤทธิ์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะทางการพยาบาลของ นักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์. *วารสารการ พยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา*, 17(3), 106-112.
- อนัญญา คูอารียะกุล, วราภรณ์ ยศทวี, นัยนา อินทิโชติ, วิภาวรรณ นวลทอง, และวีรยุทธ อินพะเนา. (2555). เจต คติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนุตรดิตถ์. *วารสารวิจัย ทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 6 (1), 21-26.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- Jeffries, P.R., & Rogers, K.J. (2007). *Theoretical framework for simulation design*. In P.R. Jeffries (Ed.), *Simulation in nursing education: From conceptualization to evaluation*. (pp. 21-33). New York, NY: National League for Nursing.